

L'OPINIÓ

Any V-Número 381
Preu: 10 cèntims

BARCELONA • Dimarts, 23 d'agost de 1932

L'intent de restauració de la monarquia va produir 13 morts. El tribunal que ha de jutjar Sanjurjo ho tindrà present

EL BAGATGE ESPIRITUAL DEL SUBLEVAT SANJURJO ERA SIMPLEMENT L'ODI A CATALUNYA

Ell mateix ho explica en unes declaracions absurdes, on aboca tots el llocs comuns en curs als celoberts de les cuines, i amb les quals aquest general immoral i ruc, que per a poder oferir un programa al país no trobà res millor que mal copiar el manifest revolucionari del Govern provisional, pretén justificar la seva traïció.--Revolucionari sense por, afegeix que anava a Huelva (camí de Portugal) a lliurar-se al Govern, quan fou detingut

EL FISCAL DE LA REPUBLICA DEMANA LA PENA DE MORT PER AL SANJURJO I LA DE RECLUSIO PERPETUA PER AL SEU FILL, PER AL GENERAL GARCIA HERRANZ I PER AL Tinent CORONEL INFANTE

EL GRAN AFANY CONSTRUCTIU

Dins de poques hores se celebrarà el Consell sumaríssim contra el general Sanjurjo i els seus col·laboradors més directes en els fets vandàlics que amb l'intent de restaurar la Monarquia borbònica organitzats per ells tingueren com a escenari Sevilla i Madrid el dia 10 del present, i en els quals perdorà la vida 13 homes.

Els Tribunals de la República hi diran la seva i un cop emès el fall, aquest serà complet, sense palliatius. Si els Tribunals sentencien penes de mort, hi haurà execucions, i si sentencien presidis, hi haurà presidis. Mentrestant, per a tots aquells altres col·laboradors més o menys directes en l'obra perturbadora de la pau del país, el desert africà serà un calmant eficient a llur nerviosisme. És possible que adhuc reprimeixi un xic el seu rigor climatològic davant d'uns hostes tan selectes com els que hi van a ésser desembarcats, i qui sap si la presència de tants condes, duques, barones i marqueses en indrets tan poc visitats fins ara com aquests on va a ésser deportada la sang blava més rànica del país, arribi a provocar un desplaçament dels habituals concurrents a les grans platges de moda d'Europa, que es decideixin aquesta tardor a anar a fer la saison a Villa Cisneros convertida, gràcies a la República, en un nou lloc de rendez-vous del món més mundà del continent, cap on el turisme és segur que anirà encaminant-se tot seguit a corrua feta.

Tenim molta confiança en què celebrats el sumaríssim i les vistes de les altres causes que estan en tramitació, i fetes executives les sentències que se'n derivin, el país entrarà en una era definitiva de pau i tranquil·litat, que li permetrà emprendre decidivament el camí del seu retrobament, pel qual la República des del seu adveniment està maldant, contrarestant en la seva obra per la labor derrotista de difamació i de descrèdit a la qual es vénen llaurant d'ençà que va marxar el rei, els que vivien a la seva esquena.

Aquest és, afortunadament, un país en el qual la crisi econòmica no ha pres ni de bon tros les proporcions que ha pres en una gran part de pobles d'Europa. Aquest és encara un dels països on la vida és menys cara. No tenim, es pot dir, problema de "sense feina", si el comparem amb la xifra dels parats de molts països d'Europa, on es compten per milions. En general una gran part d'industrials que fan el pobre i es queixen de la crisi, se'n queixen perquè abans guanyaven el 200 per 100 o quan menys un 80 ó un 90, i avui han de limitar-se a un 60 ó un 70. D'això en diuen la crisi. La crisi veritable la sent aquell obrer que abans treballava i que ara fa setmanes i mesos que no té treball i no porta la setmanada a casa. Aquest sí que sent la crisi de debò i és aquest el problema—importantíssim pel que s'hi troba, reduït de proporcions pel nombre, afortunadament, petit dels parats—el que s'ha de resoldre de seguida.

Fins ara no hi ha hagut tranquil·litat en l'ambient perquè la gent sabia que els monàrquics en preparaven alguna. No s'amagaven pas de dir-ho. Han passat un any anunciant-ho sempre per al mes següent. Mentrestant, des de les tribunes, des dels diaris i des de les troncs de les esglésies, es contribuïa a fomentar la desconfiança en els ciutadans i a donar-los la sensació que vivíem un ambient de poca solidesa.

L'avalot produït per Sanjurjo ha tingut la virtut de solidificar la República. Ditem que havia estat organitzat pel mateix Azaña, de tan oportú que ha estat, atesos els resultats obtinguts. Ara els delinqüents passaran a pagar cadascú en el lloc que li toqui segons les responsabilitats en què hagi incorregut, i el país recobrarà la seva tranquil·litat i es posarà a treballar amb una intensitat i un gran afany constructiu que farà veritables miracles.

El poble republicà té ganes de treballar i de fer feina. Eliminats els elements perturbadors, s'iniciarà una era de pau que la República esperava temps ha d'aconseguir, i no és difícil de predir que estem en vigílies de presenciar el redreçament del país en una febre de vitalitat que produirà sorpresa en tot el món. Només cal que el Govern imposi amb mà dura si cal la tranquil·litat, i que sigui inflexible amb els que la pertorbin o tractin de crear un ambient de desconfiança. Entenem que si en principi tothom té dret a la llibertat, s'ha de fer una excepció per a aquells que no la tenen en el seu programa. Aquells que són partidaris de les dictadures, i per tant de negar la llibertat als altres, no tenen dret a gaudir-la i la societat té tot el seu dret, i concretant encara més, té un deure, de separar-los d'ella per a la millor defensa de la llibertat col·lectiva general.

Vinguin les sancions als delinqüents i que el país, retrobada la confiança que li havien fet vacillar, pugui emprendre de seguida el camí del treball, que té tantes ganes de seguir, i que ha de dur-lo a la seva grandesa.

ELS MAGISTRATS DE LA SALA SISENA

Madrid, 22. — Fins prop de les cinc de la matinada d'ahir estigué reunida la Sala sisena del Tribunal Suprem, deliberant sobre el sumari que hom instrueix pels successos de Sevilla, en els quals figura com a primer encartat el general Sanjurjo. A dita hora es retiraren els magistrats a descansar. A les deu del matí d'avui han tornat a reunir-se novament.

ELS DEFENSORS DELS ACUSATS

Madrid, 22. — A les dotze del matí han arribat al Palau de Justícia, després de practicar diverses diligències, el jutge especial senyor Iglesias del Portal i el secretari del dit jutjat.

El senyor Iglesias del Portal ha dit als periodistes que el general Sanjurjo havia designat com a defensor seu el senyor Bergamín, el qual arribaria pocs moments després.

Efectivament, a la poca estona ha arribat al Palau de Justícia el senyor Bergamín, el qual s'ha entrevistat amb el jutge especial i amb el president de la Sala sisena.

Després, l'ex-ministre conservador ha parlat amb els periodistes i els ha manifestat que s'havia encarregat de la defensa del general Sanjurjo, però no així de la de seu fill Just. La defensa del capità Sanjurjo—ha dit—la considero facilíssima, tan fàcil com la del fill del senyor Sánchez Guerra. Aquesta defensa està feta amb només dir al Tribunal que l'encartat és fill del general Sanjurjo.

Per la seva part, el general García de la Herranz comissionà el senyor Esteban Infantes, germà del processat d'aquests cognoms perquè gestionés s'encarregués de la seva defensa cert advocat eminent, del nom nom del qual res no se sap.

AVUI O DEMA ES VEURA LA CAUSA

Madrid, 22. — Des del Palau de Justícia el jutge especial i el secretari s'han traslladat a Presons Militars, per tal de continuar les diligències.

El fiscal de la República ha conferenciat amb diversos magistrats de la Sala sisena.

Ha estat al Palau de Justícia el secretari de la Inspecció de Tribunals, qui s'ha posat a disposició del jutge per si calia fer algun servei relacionat amb alguns dels jutjats que no fossin els especials.

El president de la Sala sisena ha rebut el conservador del Palau de Justícia, que ha anat a rebre ordres respecte la preparació del local en què ha de tenir lloc la vista.

A la una de la tarda, quan els magistrats s'han retirat, el senyor Gómez ha reunit els periodistes i els ha fet les següents manifestacions:

—Acabo de rebre el senyor Bergamín, que ha estat designat pel general Sanjurjo perquè el defensés. El senyor Bergamín ha acceptat i l'ha

proveït de la corresponent autorització perquè pugui visitar quan vulgui, a Presons Militars, el seu defensat.

A les dotze vaig assabentar el Fiscal de l'acord de la Sala que se segueixi procediment sumaríssim al general Sanjurjo, al seu fill, al general García de la Herranz i al tinent coronel d'Estat Major senyor Esteve Infantes, ajudant que fou del general Sanjurjo.

A l'altre encartat, senyor Díaz Carmona, tinent de la guàrdia civil, el qual escortà el general Sanjurjo, també se li instrueix sumari per separat, però de procediment ordinari, a l'igual que a la resta d'encartats per la sublevació de Sevilla.

El procediment sumaríssim—afegeix—té tres fases: la primera, la instrucció del sumari, que en aquest cas s'ha portat amb ritme de serenitat i lentitud. No és que vulgui dir que això s'hagi perdut el temps, tot el contrari, ja que s'han hagut de practicar nombroses proves. La Sala ha acordat declarar acabat el sumari.

La segona és el plenari. Ara anem al plenari de la causa. La característica d'aquesta fase és la publicitat, és a dir que a totes les actuacions hi assisteixen el fiscal i la defensa.

La tercera fase és la vista. Aquesta se celebrarà públicament immediatament que la defensa hagi acabat l'estudi del sumari.

El plenari també té tres aspectes. El fiscal, per a l'estudi dels autes, se li concedeix un termini de tres hores, el qual ha començat a les dotze del matí. Simultàniament els acusats poden nomenar les seves defenses. Després els acusats compareixen davant del jutge amb els seus defensors i el fiscal, per a la lectura dels càrrecs, petició de proves, competència, i tots els incidents que sorgeixin.

Tenint en compte tot això exposat, hom preguntà al senyor Gómez quan creia que tindria lloc la vista.

—Suposo—contestà—que la vista podrà celebrar-se dimarts, o potser dimecres.

LA PETICIO DEL FISCAL

Madrid, 22. — Parlant el fiscal de la República, senyor Martínez Aragon, amb els periodistes, els manifestà que la petició fiscal és una pena de mort per al general Sanjurjo i altres de cadena perpètua a mort per als altres tres encartats en el judici sumaríssim.

MES ARISTOCRATES I MILITARS A LA PRESO

Madrid, 22.—A dos quarts de dues d'avui, el cap superior de Policia ha manifestat als periodistes que s'havia disposat l'ingrés a la presó Model de l'ex-duc de Fernan Núñez.

Afegeix que després d'haver estat interrogat fou posat en llibertat el senyor Felip Navarro, fill dels "varonets de Casa Davalillos".

També digué que, procedents de Guadalajara, havien arribat en qualitat de detinguts el comandant d'infanteria, senyor Benito González i l'alferes del mateix cos senyor Angel Mira, tots dos retirats.

Afegeix que estava a la Direcció de Seguretat el senyor Josep Baldaora, "marqués de la Vega de Bohecillos", i el senyor Francesc Ansaldo.

(Segueix a la pàgina 8)

REBELS

Els rebels brasilers marquen un bon nivell de rebel·lia per la durada i la intensitat de llur resistència al Govern del president Vargas. Llur revolució farà potser una revolució en el tipus de les revoltes hispano-americanes. És veritat que el rècord de durada, el detenta el nicaragüenc Sandino. Males llengües diuen que si encara hi ha sandinistes és perquè els nord-americans no volen fer-los desaparèixer del tot per no perdre el pretext de tenir fusellers de marina a Nicaragua. Però nosaltres ens estimem més de creure que el que ja possible la meravellosa resistència sandiniana és una bella jungla i el coratge magnífic del cabdill.

Com a nota curiosa en qüestió de rebels cal que citem la detenció, reportada dies ençà, d'un estudiant cipriota ordenada per Venizelos. El pobre estudiant, descontent de les fetes dels anglesos a Xipre, era a Grècia de pas, portador d'un missatge de protesta al príncep de Galles que príncepeja pel Mediterrani en els vaixells de la seva esquadra. En ordenar la detenció de l'estudiant rebel que el volia comprometre, Venizelos es devia recordar de la pròpia joventut rebel, quan s'alçava a Creta amb una pell de be, uns enagos, mitja dotzena de coltells i tres pistoles contra el domini turc.

Però els rebels de més actualitat aquests dies són els braus minyons del Breiz Atao, ara perseguits cruelment pel centralisme francès com a suposats culpables de la destrucció de l'humil·lant monument commemoratiu de la unió de Bretanya a França. L'Estat francès ha estat assenyalat més d'un cop com a resultat modèlic d'una política assimilista. Però ni el respecte que el fet cultural francès inspira ni la temor que el fet polític francès s'esmerça a produir no poden impedir ara, al cap de tant de temps de quietud, que els primers moviments de deixonament de les consciències nacionals trenquin altre cop amb les velles esquerdes la llisora de l'Estat uniforme.

A. B.